

CO₂-Managementplan

Opdrachtgever: Istimewa Elektro B.V.

Naam: Erwin van den Broek

Cleo Bout
De Duurzame Adviseurs

28-06-2019

de duurzame
adviseurs

Inhoudsopgave

1	 INLEIDING EN VERANTWOORDING	4
1.1	LEESWIJZER	5
2	 BESCHRIJVING VAN DE ORGANISATIE	6
2.1	STATEMENT BEDRIJFSGROOTTE	6
2.2	PROJECT MET GUNNINGVOORDEEL	7
3	 EMISSIE-INVENTARIS RAPPORT	10
3.1	VERANTWOORDELIJKE	10
3.2	BASISJAAR EN RAPPORTAGE	10
3.3	AFBAKENING	10
3.4	DIRECTE- EN INDIRECTE GHG-EMISSIES	10
3.4.1	<i>Berekende GHG-emissies</i>	10
3.4.2	<i>Scope 3</i>	10
3.4.3	<i>Verbranding biomassa</i>	11
3.4.4	<i>GHG-verwijderingen</i>	11
3.4.5	<i>Uitzonderingen</i>	11
3.4.6	<i>Invloedrijke personen</i>	11
3.4.7	<i>Toekomst</i>	11
3.4.8	<i>Significante veranderingen</i>	11
3.5	KWANTIFICERINGSMETHODEN	11
3.6	EMISSIEFACTOREN	12
3.7	ONZEKERHEDEN	12
3.8	UITSLUITINGEN	12
3.9	VERIFICATIE	12
3.10	RAPPORTAGE VOLGENS ISO 14064-1	13
4	 ENERGIEMANAGEMENT ACTIEPROGRAMMA	14
4.1	KWALITEITSMANAGEMENTPLAN	14
4.2	ENERGIEMANAGEMENTPLAN	14
4.3	ENERGIEBELEID	15
4.4	DOELSTELLINGEN	16
4.5	UITVOERING	16
4.5.1	<i>Energieaspecten</i>	16
4.5.2	<i>Referentiejaar</i>	16
4.5.3	<i>Reductiedoelstellingen</i>	16
4.5.4	<i>Organisatie van de CO₂-footprint</i>	17
4.5.5	<i>Energieverbruik Istimewa Elektro B.V.</i>	17
4.5.6	<i>Energie reductiekansen</i>	18
4.5.7	<i>Monitoren en beoordelen</i>	18
4.6	TVB MATRIX	19
4.7	BORGING VAN HET KWALITEITS- EN ENERGIEMANAGEMENT ACTIEPLAN	20
4.7.1	<i>Interne audits</i>	20
4.7.2	<i>Externe audits</i>	20
4.7.3	<i>Directiebeoordeling</i>	20
4.7.4	<i>Feedback</i>	20
5	 STUURCYCLUS	22
6	 COMMUNICATIEPLAN	23
6.1	EXTERNE BELANGHEBBENDEN	23
6.2	INTERNE BELANGHEBBENDEN	24
6.3	PROJECTEN MET GUNNINGVOORDEEL	24
6.3.1	<i>Project bediencentrale Maasbracht en hieraan gerelateerde bedieningen</i>	24
6.4	COMMUNICATIEPLAN	25

6.5	WEBSITE.....	26
6.5.1	<i>Tekstuele informatie</i>	26
6.5.2	<i>Gedeelde documenten</i>	26
6.5.3	<i>Website SKAO</i>	26

1 | Inleiding en verantwoording

Istimewa Elektro B.V. levert (direct en indirect) producten en diensten aan opdrachtgevers die bij aanbestedingen gunningvoordeel hanteren aan de hand van de CO₂-Prestatieladder. Voor Istimewa Elektro B.V. zijn deze opdrachtgevers voornamelijk gemeenten, waterschappen, waterbedrijven. Met deze CO₂-Prestatieladder worden leveranciers uitgedaagd en gestimuleerd om de eigen CO₂-uitstoot te kennen en te verminderen. Hoe meer een bedrijf zich inspant om CO₂ te reduceren, hoe meer kans op gunning bij een opdracht.

De CO₂-Prestatieladder kent vier invalshoeken:

A. Inzicht

Het opstellen van een onomstreden CO₂-footprint conform de ISO 14064-1 norm en daarmee inzicht krijgen in de CO₂-uitstoot van het bedrijf.

B. CO₂-reductie

De ambitie van het bedrijf om de CO₂-uitstoot te verminderen.

C. Transparantie

De wijze waarop een bedrijf in- en extern communiceert over haar CO₂-footprint en reductiedoelstellingen.

D. Deelname aan initiatieven

(in sector of keten) om CO₂ te reduceren.

Elke invalshoek is onderverdeeld in vijf niveaus. Hoe hoger het niveau per invalshoek, hoe meer punten het bedrijf vergaart en des te meer gunningvoordeel het bedrijf ontvangt. Een erkende certificerende instantie beoordeelt de activiteiten en bepaalt het niveau van de CO₂-Prestatieladder. Hiervoor moeten stappen zijn gezet op alle invalshoeken van de ladder.

In dit rapport wordt de emissie-inventaris van Istimewa Elektro B.V. besproken. Dit rapport richt zich op invalshoek A (inzicht) en invalshoek B (CO₂-reductie) van de CO₂-Prestatieladder. De CO₂-footprint geeft een inventarisatie van de totale hoeveelheid uitgestoten broeikasgassen: de GHG-emissies. Daarnaast geeft het inzicht in de herkomst van deze emissies met een verdeling naar directe en indirecte GHG-emissies (respectievelijk scope 1 en scope 2).

De inventarisatie is een verantwoording van eis 3.A.1 van de CO₂-Prestatieladder en is uitgevoerd conform de ISO 14064-1: 2006 (E) "*Quantification and reporting of greenhouse gas emissions and removals.*" In dit rapport wordt de CO₂-footprint gerapporteerd volgens § 7.3.1 van deze norm. In het laatste hoofdstuk is hiertoe een kruistabel opgenomen.

In de rapportage voor de CO₂-Prestatieladder wordt er onderscheid gemaakt tussen de scope 1, 2 en 3. Deze indeling is oorspronkelijk afkomstig uit het GHG-protocol. De SKAO plaatst 'business travel' en 'personal cars for business travel' in scope 2 in plaats van de scope 3. Omdat deze rapportage voor de CO₂-prestatieladder van de SKAO is, worden de scope 1 en scope 2 categorieën van de SKAO aangehouden.

1.1 Leeswijzer

Dit document is ter bewijsvoering van de eisen van de CO₂-Prestatieladder. Per hoofdstuk wordt een eis behandeld. Hieronder een leeswijzer.

Hoofdstuk in dit document	Eis in de CO ₂ -Prestatieladder
Hoofdstuk 2: Beschrijving van de organisatie	3.A.1
Hoofdstuk 3: Emissie-inventaris rapport	3.A.1
Hoofdstuk 4: Energiemanagement actieprogramma	2.C.2, 3.B.2 en 4.A.2
Hoofdstuk 5: Stuurcyclus	2.C.2
Hoofdstuk 6: Communicatieplan	2.C.3

2 | Beschrijving van de organisatie

Istimewa Elektro is een onderdeel van Stork Technical Services, gevestigd te Vlissingen-Oost. Het is een elektrotechnisch bedrijf en bestaat uit 150 medewerkers. De diensten en producten bestaan uit engineering, nieuwbouw, onderhoud en renovatie van E&I installaties, voornamelijk in de water en infra sector.

Ter ondersteuning van de afdeling Maintenance waren er tot in 2016 twee deeltkantoren ondergebracht in Stork locaties, te weten een deeltkantoor in Veghel en in Barendrecht. Tevens is in 2018 in Roermond een vestiging in gebruik genomen als uitvalsbasis voor het project Meerjarig Onderhoud Regiocentrale Maasbracht en bijbehorende objecten.

Istimewa Elektro is zich zeer bewust van haar positie als bedrijf in de maatschappij. Zij wil daarom het behalen van een gezond financieel rendement combineren met het leveren van toegevoegde waarde voor haar medewerkers, het milieu en de maatschappij, voor nu en in de toekomst. Derhalve maakt Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (MVO) integraal deel uit van de missie, visie en strategie van de onderneming. Istimewa Elektro heeft zich tot doel gesteld haar prestaties op het gebied van reductie van CO₂ uitstoot continu te monitoren en te verbeteren. Als handvat en certificeringscriteria wordt gebruik gemaakt van de CO₂-prestatieladder, uitgegeven door de Stichting Klimaatvriendelijk Aanbesteden en ondernemen (SKAO).

Istimewa Elektro heeft naast het CO₂-bewust certificaat niveau 5 ook de certificaten voor VCA Petrochemie 2008/5.1 en ISO 9001:2015. Maatschappelijk verantwoord ondernemen (MVO) maakt integraal onderdeel uit van de missie, visie en strategie van de onderneming.

Verdere informatie is te vinden op de website: www.istimewa-elektro.nl.

2.1 Statement bedrijfsgrootte

De totale CO₂-uitstoot van Istimewa Elektro B.V. bedraagt 670 ton CO₂. Hiervan komt 664,94 ton voor rekening van projecten en 4,68 ton door gebruik van kantoren en bedrijfsruimten. Istimewa Elektro B.V. valt daarmee qua CO₂-uitstoot in de categorie klein bedrijf.

	Diensten ¹²	Werken/ leveringen
Klein bedrijf	Totale CO ₂ -uitstoot bedraagt maximaal ($\leq$) 500 ton per jaar.	Totale CO ₂ -uitstoot van de kantoren en bedrijfsruimten bedraagt maximaal ($\leq$) 500 ton per jaar, en de totale CO ₂ -uitstoot van alle bouwplaatsen en productielocaties bedraagt maximaal ($\leq$) 2.000 ton per jaar.
Middelgroot bedrijf	Totale CO ₂ -uitstoot bedraagt maximaal ($\leq$) 2.500 ton per jaar.	Totale CO ₂ -uitstoot van de kantoren en bedrijfsruimten bedraagt maximaal ($\leq$) 2.500 ton per jaar, en de totale CO ₂ -uitstoot van alle bouwplaatsen en productielocaties bedraagt maximaal ($\leq$) 10.000 ton per jaar.
Groot bedrijf	Totale CO ₂ -uitstoot bedraagt meer dan ($>$) 2.500 ton per jaar.	Totale CO ₂ -uitstoot van de kantoren en bedrijfsruimten bedraagt meer dan ($>$) 2.500 ton per jaar, en de totale CO ₂ -uitstoot van alle bouwplaatsen en productielocaties bedraagt meer dan ($>$) 10.000 ton per jaar.

Tabel 1 | Indeling in klein, middelgroot of groot bedrijf volgens Handboek CO₂-Prestatieladder 3.0.

2.2 Project met gunningvoordeel

Projecten die met gunningvoordeel aangenomen zijn, zijn de volgende:

- o Project Bediencentrale Maasbracht en hieraan gerelateerde bedieningen – Meerjarig Onderhoud

2.2.1 Algemeen

Opdrachtgever in dit project is Rijkswaterstaat. Het betreft het meerjarig in stand houden, monitoren en informeren over de toestand van bediening op afstand vanuit de bediencentrale Maasbracht en hieraan gerelateerde decentrale bedieningen.

Op de projectlocatie Maasbracht is een kantoor keet geplaatst. Echter is in maart 2018 een vestigingskantoor in Roermond in gebruik genomen. Het project zal vanuit hier aangestuurd worden, gezien de centrale ligging ten opzichte van de objecten behorende bij dit project. Het pand is gelegen aan de Marie Curieweg 3, 6046 GH Roermond.

De projectkeet en de opslagcontainer op het terrein van de Regiocentrale te Maasbracht zijn hiermee komen te vervallen.

2.2.2 Energie inventaris

Van het gebouw is een inventaris opgesteld met betrekking tot de algemene energieverbruikers zoals verlichting, airco, gasverwarming en beeldschermen.

De vestiging heeft een eigen elektra, water en aardgas aansluiting. Het elektra contract is afgesloten bij Eon en het betreft hiermee de levering van 100% gecertificeerde groene stroom uit Hollandse windenergie. De cv installatie bestaat uit een aardgas gestookte HR ketel. De installatie is uitgerust met een smart thermostaat en gaat 's avonds

automatisch naar een lagere temperatuur. Het gebouw bestaat uit twee lagen, een begane grond en een eerste etage.

- Begane grond:
  - Werkplaats/magazijn
    - Verlichting: De ruimte is uitgerust met 14 stuks LED-TL armaturen á 1x 22 Watt. Het totaal geïnstalleerde vermogen aan verlichting is 308 Watt.
    - Verwarming: In de ruimte is een ventilator-heater aanwezig welke op de cv installatie is aangesloten.
  - Vergaderruimte
    - Verlichting: De ruimte is uitgerust met 4 stuks Led-TL armaturen á 4x 10 Watt.
Het totaal geïnstalleerde vermogen aan verlichting is 160 Watt.
    - Airco: De kantoorruimte is voorzien van 1 airco unit. Het opgenomen vermogen van de airco is 3,4kW.
    - Beeldschermen: In de ruimte is 1 grootbeeld Led televisiescherm geplaatst. Het opgenomen vermogen hiervan is 90 Watt.
  - CV Ruimte
  - Toilet
    - Verlichting: In de hal zijn 6 stuks Led spots geplaatst. In de pantry en het toilet zijn totaal 3 stuks PL armaturen geplaatst. Het totaal geïnstalleerde vermogen aan verlichting is nagenoeg verwaarloosbaar.
  - Hal/entree
- De etage:
  - Kantoor met +/- 12 (flex) werkplekken
    - Verlichting: De ruimte is uitgerust met 10 Led-TL armaturen á 1x 22 Watt. Het geïnstalleerd vermogen is 220 Watt.
    - Airco: De kantoorruimte is voorzien van 1 airco unit. Het opgenomen vermogen van de airco is 3,4kW.
    - Beeldschermen: De ruimte is ingericht voor 12 werkplekken, in totaal worden er 9 beeldschermen gebruikt. Het opgenomen vermogen hiervan is totaal 500 Watt.
  - Pantry/kantine
    - Verlichting: De ruimte is uitgerust met 3 stuks LED-TL armaturen á 1x 22 Watt. Het totaal geïnstalleerde vermogen aan verlichting is 66 Watt.
    - Keukenapparatuur: In de pantry is slechts een waterkoker aanwezig. Het geïnstalleerd vermogen bedraagt hiervan 800 Watt.
  - Copierruimte
    - In deze ruimte staat een copier opgesteld van het type met een opgenomen vermogen van 26 Watt.
  - Trap opgang

2.2.3 Wagenpark

Voor het onderhoudscontract MJO Maasbracht zijn drie vaste voertuigen en hun bestuurders ingezet. De ritten worden duurzaam ingepland, dat wil zeggen dat onnodige kilometers zo veel mogelijk worden vermeden. Ten einde een overzicht van de vervoersbewegingen te krijgen worden te getankte liters brandstof van deze drie auto's geregistreerd.

2.2.4 Berekende GHG-emissies

De directe- en indirecte GHG-emissies van dit project bedroeg in 2018 17,3 ton CO₂. Dit werd geheel veroorzaakt door directe GHG-emissies (scope 1).

Scope 1	omvang	eenheid	emissiefactor	ton CO₂
Gasverbruik	1.699	m ³	1890	3,2
Personenwagen diesel	4.354	liters	3230	14,1
Totaal scope 1				17,3

Scope 2	omvang	eenheid	emissiefactor	ton CO₂
Elektraverbruik - groene stroom	3.612	kWh	0	-
Totaal scope 2				-

Totaal scope 1 en 2				17,3
----------------------------	--	--	--	-------------

Tabel 2 | CO₂-uitstoot project 2018 (in tonnen CO₂)

2.2.5 Onzekerheden

De gepresenteerde resultaten moeten worden gezien als de beste inschatting van de werkelijke waarden. Bijna alle gebruikte gegevens voor de berekening van de CO₂ footprint zijn gebaseerd op facturen en/of werkelijk gemeten aantallen. Hierdoor is de onzekerheidsmarge zeer gering. Er zijn nog wel enkele onzekerheden. Deze worden onderstaand omschreven:

- De maanden januari en februari zijn niet meegenomen in de elektra- en gas verbruiken. Dit omdat het pand in die maanden nog niet betrokken was door Istimewa Elektro.

2.2.6 Maatregelen

Voor deze locatie gelden de volgende maatregelen:

- Inkoop groene stroom: 100% windenergie van Nederlandse oorsprong
- Voertuigen bewegingen zo voordelig mogelijk inplannen
- Carpoolen indien dit mogelijk is
- Verwarming 's nachts instellen op een lager setpoint
- Verlicht uit in onbemande ruimtes
- PC's, printers en monitors uit na dagtaak
- Airco's uit na werktijd

3 | Emissie-inventaris rapport

3.1 Verantwoordelijke

De verantwoordelijke voor de stuurcyclus CO₂-reductie alsmede alle activiteiten die hieraan gekoppeld zijn, zoals het behalen van de doelstellingen, is Erwin van den Broek. Hij rapporteert direct aan de directie.

3.2 Basisjaar en rapportage

Dit rapport betreft het jaar 2018; het jaar 2011 dient daarbij als referentiejaar voor de CO₂-reductiedoelstellingen.

3.3 Afbakening

Voor 2018 is een nieuwe AC-analyse uitgevoerd. Het resultaat hiervan is behandeld in het bestand 'Bepaling Organisational Boundary'.

3.4 Directe- en indirecte GHG-emissies

In dit hoofdstuk worden de berekende GHG-emissies toegelicht.

3.4.1 Berekende GHG-emissies

De directe- en indirecte GHG-emissies van Istimewa Elektro B.V. bedroeg in 2018 670 ton CO₂. Hiervan werd 670 ton CO₂ veroorzaakt door directe GHG-emissies (scope 1) en 0 ton CO₂ door indirecte GHG-emissies (scope 2).

Scope 1	omvang	eenheid	emissiefactor	ton CO ₂
Gasverbruik	2.476	m3	1890	4,7
Propana	25.792	liters	1725	44,5
Personenwagen benzine	60.645	liters	2740	166,2
Personenwagen diesel	140.644	liters	3230	454,3
Totaal scope 1				669,6

Scope 2	omvang	eenheid	emissiefactor	ton CO ₂
Elektraverbruik - groene stroom	208.399	kWh	0	-
Totaal scope 2				-

Totaal scope 1 en 2	669,6
----------------------------	--------------

Tabel 3 | CO₂-uitstoot 2018 (in tonnen CO₂)

3.4.2 Scope 3

Scope 3 emissies van het bedrijf zijn bepaald aan de hand van een kwantitatieve scope 3 analyse. Daaruit zijn over 2018 de volgende emissies berekend:

1. Gebruik van verkochte producten 8.162 ton CO₂

2. Aangekochte goederen en diensten	3.228 ton CO ₂
3. End-of-life verwerking van verkochte producten	448 ton CO ₂
4. Woon-werk verkeer	384 ton CO ₂
5. Upstream transport en distributie	104 ton CO ₂
6. Productieafval	23 ton CO ₂

3.4.3 Verbranding biomassa

In het jaar van deze rapportage vond geen verbranding van biomassa plaats bij Istimewa Elektro.

3.4.4 GHG-verwijderingen

Er heeft in het jaar van deze rapportage geen broeikasgasverwijdering of compensatie plaatsgevonden bij Istimewa Elektro.

3.4.5 Uitzonderingen

Onderstaand worden de uitzonderingen op het GHG Protocol benoemd:

- Acetyleen: Het gemiddelde gebruik ligt op 1 fles per jaar en is derhalve niet significant.

3.4.6 Invloedrijke personen

Binnen Istimewa Elektro B.V. zijn geen individuele personen te benoemen die een dermate invloed op de CO₂ footprint hebben, dat gedragsverandering van deze individuele persoon alleen al zou zorgen voor een significante verandering in de CO₂ footprint.

3.4.7 Toekomst

De emissies in de paragrafen hierboven zijn vastgesteld voor het jaar 2018. De verwachting is dat deze emissies in het komende jaar niet aan grote verandering onderhevig zullen zijn. Wel zal, gezien de doelstellingen van Istimewa Elektro B.V., de CO₂-uitstoot de komende jaren dalen.

3.4.8 Significante veranderingen

Zoals in paragraaf 3.2 beschreven geldt 2011 als basisjaar. De voortgang van de reductie in CO₂-uitstoot zal beschreven worden in het document CO₂-Reductieplan.

3.5 Kwantificeringsmethoden

Voor het kwantificeren van de CO₂-uitstoot is gebruik gemaakt van een voor Istimewa Elektro B.V. op maat gemaakt model. In het model kunnen alle verbruiken worden ingevuld. Vervolgens wordt de daarbij behorende CO₂-uitstoot automatisch berekend en

vergeleken met het basisjaar. Hierbij zijn de emissiefactoren van de website www.co2emissiefactoren.nl gehanteerd.

In hoofdstuk 4 van het CO₂-managementplan van Istimewa Elektro B.V. wordt beschreven waar de brongegevens per energiestroom vandaan komen.

3.6 Emissiefactoren

Voor de inventarisatie van de CO₂-uitstoot van Istimewa Elektro B.V. over het jaar 2018 zijn de emissiefactoren van www.co2emissiefactoren.nl gebruikt, volgens de CO₂-Prestatieladder 3.0. Omdat het gaat om specifieke emissiefactoren op nationaal niveau, zijn de gehanteerde emissiefactoren zeer geschikt voor het omrekenen van de data van de broeikasgas activiteiten naar de daarmee gepaard gaande CO₂-emissies.

De emissiefactoren van Istimewa Elektro B.V. zullen te allen tijde meegaan met wijzigingen in de emissiefactoren van de CO₂-Prestatieladder 3.0. Voor de berekening van de CO₂-footprint van 2018 zijn emissiefactoren gebruikt volgens juni 2019.

Er zijn geen "Removal factors" van toepassing.

3.7 Onzekerheden

De gepresenteerde resultaten moeten worden gezien als de beste inschatting van de werkelijke waarden. Bijna alle gebruikte gegevens voor de berekening van de CO₂ footprint zijn gebaseerd op facturen en/of werkelijk gemeten aantallen. Hierdoor is de onzekerheidsmarge zeer gering. Er zijn nog wel enkele onzekerheden. Deze worden onderstaand omschreven:

- De gebruikte meetgegevens zijn alle afkomstig van facturen. Hierin kunnen onzekerheden zitten. Verwacht wordt dat deze marginaal zijn.
- Het elektraverbruik van deeltkantoor Veghel is verwaarloosbaar en daarom niet meegenomen in de footprint.

3.8 Uitsluitingen

In Handboek 3.0 is de rapportage van de CO₂-emissie-inventaris over alle broeikasgassen, uitgedrukt in CO₂-equivalenten nog niet verplicht. Het is dus niet vereist overige gassen, niet zijnde CO₂ (CH₄, N₂O, HFC's, PFC's en SF₆) die vrijkomen bij operaties van het bedrijf, mee te nemen in de emissie-inventaris. Dit geldt ook voor koudemiddelen (refrigerants).

3.9 Verificatie

De emissie-inventaris van Istimewa Elektro B.V. is niet geverifieerd.

3.10 Rapportage volgens ISO 14064-1

Dit rapport is opgesteld volgens de eisen uit ISO 14064-1, paragraaf 7. In tabel 4 is een kruistabel gemaakt van de onderdelen uit ISO 14064-1 en de hoofdstukken in het rapport.

ISO 14064-1	§ 7.3 GHG-report content	Beschrijving	Hoofdstuk rapport
	A	Reporting organization	2
	B	Person responsible	3.1
	C	Reporting period	3.2
4.1	D	Organizational boundaries	3.3
4.2.2	E	Direct GHG emissions	3.4
4.2.2	F	Combustion of biomass	3.4
4.2.2	G	GHG removals	3.4
4.3.1	H	Exclusion of sources or sinks	3.4
4.2.3	I	Indirect GHG emissions	3.4
5.3.1	J	Base year	3.2
5.3.2	K	Changes or recalculations	3.4
4.3.3	L	Methodologies	3.5
4.3.3	M	Changes to methodologies	3.6
4.3.5	N	Emission or removal factors used	3.6
5.4	O	Uncertainties	3.7
	P	Statement in accordance with ISO 14064-1	3.10
	Q	Verification	3.9

Tabel 4 | Kruistabel ISO 14064-1

4 | Energiemanagement actieprogramma

In dit hoofdstuk wordt aan het kwaliteitsmanagementplan (eis 4.A.2) en het energiemanagement actieplan (eis 3.B.2) van Istimewa Elektro B.V. vormgegeven.

4.1 Kwaliteitsmanagementplan

Het kwaliteitsmanagementplan gaat in op het borgen en verbeteren van de kwaliteit van de CO₂-footprint en Scope 3 emissies. De algemene doelstelling van het kwaliteitsmanagementplan is om continue verbetering van efficiënte en effectieve omgang met energie en een vermindering van de CO₂-uitstoot van de bedrijfsactiviteiten te waarborgen.

Daarnaast geeft het kwaliteitsmanagementplan inzicht in de procedures, het meten en rapporteren van de CO₂-footprint. Met het kwaliteitsplan wordt er geborgd dat een volledige, betrouwbare en actuele consolidatie van de energieprestaties van Istimewa Elektro B.V. kan plaatsvinden. Er wordt inzicht verschaft in de energieprestaties van de totale bedrijfsvoering en de totale CO₂-emissies als gevolg ervan. Met het kwaliteitsmanagementplan als middel beoogt Istimewa Elektro B.V. de kwaliteit van de data te borgen en te verbeteren in de organisatie en de prestaties te verbeteren.

4.1.1 Emissie inventarisatie

Periodiek, minimaal twee maal per jaar, wordt de emissie-inventaris opgesteld. De hiervoor benodigde informatie wordt in de vorm van facturen aangeleverd door de afdeling administratie om vervolgens te worden verwerkt in de database:

Energieverbruik en Afvalstromen. De verbruikshoeveelheden op de facturen zijn verkregen middels gekalibreerde metingen van de energieleveranciers. Er zijn ten opzichte van voorgaande jaren geen veranderingen in methodes van meten en berekenen van de emissie inventaris.

Scope 1: directe emissies

Dit zijn emissies door de eigen organisatie, zoals emissies door eigen gasverbruik, of door het eigen wagenpark.

Bron	Databron	Beheerder
Benzine in liters	Gekalibreerde meting Shell => Overzicht Athlon	HSSE-Adviseur
Diesel in liters	Gekalibreerde meting Shell => Overzicht Athlon	HSSE-Adviseur
Propaan in m3	Gekalibreerde meting Fa. Dekker => Facturen	HSSE-Adviseur

Scope 2: indirecte emissies

Dit zijn emissies ontstaan door de opwekking van elektriciteit die de organisatie gebruikt. SKAO rekent zakelijk vliegverkeer en zakenreizen met privé auto ook tot scope 2.

Bron	Databron	Beheerder
Elektriciteit in kWh	Gekalibreerde meting Delta => Facturen	HSSE-Adviseur
Zakelijk vliegverkeer	Facturen	HSSE-Adviseur

Zakelijk vervoer privé auto in km	Schatting	HSSE-Adviseur
-----------------------------------	-----------	---------------

Scope 3: overige indirecte emissies

Dit zijn emissies die ontstaan door de verwerking van afval, woonwerk-verkeer en door inkopen bij leveranciers.

Bron	Databron	Beheerder
Afvalstromen	Overzicht v. Gansewinkel	HSSE-Adviseur
Water/afvalwater	Facturen	HSSE-Adviseur
Woon/werkverkeer	Overzicht Istimewa	HSSE-Adviseur
Papier	Facturen	HSSE-Adviseur

4.2 Energiemanagementplan

De NEN-EN-ISO 50001 dient als richtlijn voor het opzetten van het Energiemanagement actieplan. Met de introductie van een energiemanagementsysteem wordt geborgd dat een volledige, betrouwbare en actuele consolidatie van de energieprestaties van Istimewa Elektro B.V. kan plaatsvinden. Kern van het energie- en kwaliteitsmanagementplan is continue evaluatie van de activiteiten en geconstateerde afwijkingen om verbeteringen te realiseren en zijn dan ook opgesteld volgens de Plan-Do-Check-Act cyclus zoals deze is opgenomen in de NEN-EN-ISO 50001.

4.3 Energiebeleid

Naast omzet- en winstgroei zijn voor Istimewa Elektro B.V. evenzeer personeelsbeleid, veiligheid, welzijn en milieu van essentieel belang.

De verantwoordelijkheden op het gebied van veiligheid, gezondheid en milieu vormen dan ook een integraal onderdeel van de bedrijfsvoering van Istimewa Elektro B.V..

Het belang van duurzaamheid is tegenwoordig een belangrijk gegeven. Om hier bewust mee om te gaan streven wij naar een CO₂-bewuste bedrijfsvoering, om van daaruit een voortdurende verbetering van ons emissiereductiebeleid en een groeiende bewustwording van de medewerkers op de te reduceren emissies van onze activiteiten te realiseren. Ons energiebeleid is gericht op het zo optimaal inzetten van onze bedrijfsmiddelen zodat we ons werk kunnen doen met een zo laag mogelijk energieverbruik. Met een lager energieverbruik snijdt het mes aan 2 kanten: een lager energieverbruik is goed voor het milieu vanwege de lagere CO₂-uitstoot. Daarbij zijn er door het optimaal inzetten van de bedrijfsmiddelen lagere operationele kosten.

Naast dit energiebeleid is er ook een doelstelling om het energieverbruik van de processen en werkzaamheden te verlagen doormiddel van het nemen van reductiemaatregelen om deze te verlagen.

4.4 Doelstellingen

De algemene doelstelling van het energiemanagementsysteem is om te komen tot een continue verbetering van de energie-efficiëntie en vermindering van de CO₂-uitstoot van de bedrijfsactiviteiten. Hierbij dient te worden opgemerkt dat door fluctuerende hoeveelheid werk en de samenstelling van de werkzaamheden (inzet materieel) het absolute energieverbruik hoger kan zijn, terwijl het relatieve verbruik wel degelijk lager is.

De specifieke doelstelling is om de uitstoot gerelateerd aan het aantal FTE's in 2020 met 18% te verlagen ten opzichte van 2011. Gerelateerd aan de omzet is de doelstelling een reductie van 40% in 2020 ten opzichte van 2011. Hierbij wordt uitgegaan van dezelfde hoeveelheid werk per jaar (omzet, draaiuren, kilometers en activiteitensoort) is uitgevoerd als in 2011. Hierdoor wordt de reductiedoelstelling gerelateerd aan de omzet in euro's en aan het aantal FTE.

Voor wat betreft de scope 3 emissies wil Istimewa Elektro in 2022 voor 25% van de YMKV kabels Draka gebruiken in plaats van Nexans en voor 15% van de YMKV kabels.

4.5 Uitvoering

4.5.1 Energieaspecten

De eerste stap is het inzichtelijk maken van de energieverbruikers van de organisatie en de keten waarin de onderneming actief is. Op basis van dit inzicht kan er worden gekeken op welke aspecten er resultaat valt te behalen in de reductie van CO₂-uitstoot. Dit inzicht is verwerkt in de verschillende rapportages. Periodiek (twee keer per jaar) wordt deze lijst beoordeeld en getoetst op actualiteit van de werkelijke energiestromen.

4.5.2 Referentiejaar

Er is gekozen om de CO₂-footprint van 2011 te gebruiken als referentiejaar. De CO₂-emissie is uitgevoerd conform het gestelde in dit document. De betrouwbaarheid wordt gecontroleerd door een interne audit. Vanuit de geconstateerde kansen wordt gekeken welke onderdelen in aanmerking komen voor het formuleren van doelstellingen. De directie stelt uiteindelijk de doelstelling vast.

4.5.3 Reductiedoelstellingen

De algehele reductiedoelstelling wordt geformuleerd tot 2020. Vanuit deze vastgestelde algehele reductiedoelstelling worden jaarlijkse maatregelen geformuleerd. Beide worden vastgelegd in het jaarlijkse reductieplan. In dit plan worden de maatregelen benoemd die worden genomen om de doelstelling te halen en welke afdelingen verantwoordelijk zijn voor de realisatie van de maatregelen. Dit overzicht van te nemen maatregelen en verantwoordelijke afdelingen staan vermeld in het jaarlijkse reductieplan.

4.5.4 Organisatie van de CO₂-footprint

In 2011 is Istimewa Elektro B.V. begonnen om de CO₂-emissies structureel in kaart te brengen en in 2015 is dit doorgezet naar niveau 5 op de Prestatieladder. Dit heeft geleid tot het invoeren van een CO₂-reductiesysteem in het kader van de CO₂-Prestatieladder. Hiervoor zijn verantwoordelijkheden benoemd binnen Istimewa Elektro B.V. onder eindverantwoordelijkheid van de directie van Istimewa Elektro B.V.. De Chief Office Engineer en de HSE-Advisor zijn verantwoordelijk voor het opstellen en uitvoeren van de jaar rapportages, de monitoring van de emissiegegevens en de rapportage hierover aan de directie. Daarnaast is hij verantwoordelijk voor de communicatie over het CO₂-reductiesysteem, de doelstellingen en de voortgang die wordt gerealiseerd.

De afdeling planning is verantwoordelijk voor de mogelijkheden van CO₂-reductie met betrekking tot woon-werkverkeer van medewerkers, inzet van privé voertuigen voor dienstreizen, efficiënter en effectievere logistieke bewegingen op de werken en andere manieren van werken (bijvoorbeeld overnachten in de buurt van de project locatie).

De administratie is onder andere verantwoordelijk voor de inkoop van energie, afvalverwerking en dergelijke. Daarnaast assisteert zij de Chief Office Engineer en HSE-Advisor met hun verantwoordelijkheden ten aanzien van verantwoording, monitoring en communicatie over het CO₂-reductiesysteem, de doelstellingen en de voortgang die wordt gerealiseerd.

De afdeling uitvoering is verantwoordelijk voor de optimale inzet van machines en personeel op de werken. Verder zijn zij verantwoordelijk voor het toezicht op de projectlocatie voor wat betreft het in de praktijk brengen van de maatregelen door de medewerkers. Het bedrijfsbureau is verantwoordelijk voor het onderhoud van het materieel en het wagenpark binnen Istimewa Elektro B.V..

4.5.5 Energieverbruik Istimewa Elektro B.V.

Twee keer per jaar (elke 6 maanden) brengt Istimewa Elektro B.V. haar energieverbruik in beeld. De uitvoering van deze inventarisatie vindt plaats conform het GHG-protocol voor scope 1 en 2 en de eventuele vereisten vanuit de CO₂-Prestatieladder. Tevens wordt er beoordeeld of de organisatorische grens nog actueel is.

De Chief Office Engineer en HSE-Advisor zijn verantwoordelijk voor het uitvoeren van de inventarisatie, geassisteerd door de administratie. Voor de inventarisatie wordt er gebruik gemaakt van Milieubarometer, waarin de conversiefactoren zijn opgenomen. De onderbouwing van de gegevens in deze tool wordt verzameld in de CO₂-map op het netwerk. Nadat de inventarisatie voor de betreffende periode heeft plaatsgevonden, voert de Chief Office Engineer een kwaliteitscontrole uit op de data. Hij beoordeelt of de organisatiegrenzen juist zijn, de gegevens onder de juiste scope zijn verwerkt en of de juiste conversiefactoren zijn gehanteerd.

4.5.6 Energie reductiekansen

Iedereen binnen Istimewa Elektro B.V. kan ideeën voor energie en/of CO₂-reductie aandragen via de e-mail en/of informeel overleg. Daarnaast worden er periodiek toolbox meetings gehouden met CO₂ en de reductie van de uitstoot als onderwerp. Deze energie en/of CO₂-reductie kansen worden besproken in het CO₂-overleg en daar gewogen op effectiviteit. Indien blijkt dat zij mogelijkwerwijs effectief zijn, worden zij toegevoegd aan het energie audit verslag.

4.5.7 Monitoren en beoordelen

Twee keer per jaar wordt de voortgang van de reductiedoelstelling en de afgeleide maatregelen en het jaarplan bepaald. De Chief Office Engineer rapporteert de resultaten aan de deelnemers van het CO₂-overleg. Directie en leden van het management. Deze rapportage omvat minimaal:

- ✓ Een overzicht van het energieverbruik en de CO₂-emissies per scope
- ✓ Een vergelijking van het energieverbruik ten opzichte van het referentiejaar
- ✓ Een analyse van opvallende toe- en afnames van het verbruik en/of CO₂-emissie
- ✓ De voortgang van en de prognose voor het behalen van de reductiedoelstelling en eventuele aanbevelingen voor preventieve of corrigerende maatregelen
- ✓ De status van eerdere preventieve of corrigerende maatregelen
- ✓ Algemene ontwikkelingen

Op basis van deze rapportage beslist de directie of bijsturing van de doelstellingen en/of aanpassing van het jaarplan noodzakelijk is.

4.6 TVB Matrix

	Taak-verantwoordelijkheid-bevoegdheid	Frequentie	Chief Office Engineer / HSE-Advisor	Projectleider CO ₂ -reductie	Webbeheerder	Externe adviseurs	Directie
Inzicht							
Verzamelen gegevens emissie inventaris	t	halfjaarlijks	x	x			
Collegiale toets op emissie inventaris	t	halfjaarlijks	x	x			
Accorderen van emissie inventaris	b	jaarlijks					x
Opstellen emissie inventaris rapport	t	jaarlijks				x	
Evaluatie op inzicht: energie-beoordeling	t+v	jaarlijks				x	
Reductie							
Uitvoeren onderzoek naar energiereductie	t+v	halfjaarlijks				x	
Bepalen CO ₂ -reductiemaatregelen	t	halfjaarlijks	x	x			
Bepalen CO ₂ -reductiedoelstellingen	t	jaarlijks	x	x			
Accorderen van doelstellingen	b	jaarlijks					x
Realiseren CO ₂ -reductie doelstellingen	v	continu	x	x			
Monitoring & evaluatie voortgang CO ₂ -reductie	t+v	halfjaarlijks				x	
Communicatie							
Aanleveren informatie nieuwsberichten	t	halfjaarlijks	x	x		x	
Actualiseren website	t+b	halfjaarlijks			x		
Actualiseren pagina SKAO-website	t+b	jaarlijks				x	
Bijhouden interne communicatie	t+b	halfjaarlijks	x	x			
Goedkeuren van interne communicatie	b	halfjaarlijks					x
Goedkeuren van externe communicatie	b	halfjaarlijks					x
Participatie							
Inventarisatie mogelijk relevante initiatieven	t	halfjaarlijks	x	x		x	
Besluit deelname initiatieven	b	jaarlijks					x
Deelname aan sectorinitiatieven	v	continu	x	x			
Overig							
Eindredactie CO ₂ -dossier	v	continu				x	
Voldoen aan eisen CO ₂ -Prestatieladder	v	continu				x	
Uitvoeren Interne Audit CO ₂ -reductiesysteem	t	halfjaarlijks				x	
Rapporteren aan management	b	halfjaarlijks	x	x			
Besluitvorming over CO ₂ -reductiebeleid	v	halfjaarlijks					x

4.7 Borging van het kwaliteits- en energiemangement actieplan

Istimewa Elektro B.V. beschikt over een veiligheidsmanagementsysteem op basis van VCA/ISO. De verantwoordelijkheden hiervoor liggen bij de Chief Office Engineer en de HSE-Advisor. Het kwaliteits- en energiemangement actieplan staan naast het veiligheidsmanagementsysteem. Beide onderdelen worden hierdoor meegenomen in het systeem van interne en externe audits en de jaarlijkse directiebeoordeling.

4.7.1 Interne audits

Jaarlijks wordt er een interne audit uitgevoerd. Deze audits zijn gericht op het toetsen van de effectieve en doelmatige implementatie van het energiebeleid. Daarnaast heeft het als doel om de kwaliteit van de CO₂-footprint te verhogen en een betrouwbaar beeld te krijgen van de voortgang van de reductiedoelstellingen van Istimewa Elektro B.V.. De interne audit richt zich op de manier waarop de gegevens zijn verzameld en verwerkt. De interne auditor stelt een audit rapport op met daarin de bevindingen van de interne audit. Er wordt verhoogde aandacht besteed aan de volgende zaken:

- ✓ Kan de CO₂-emissie inventarisatie worden geverifieerd met tenminste een beperkte mate van zekerheid
- ✓ Voldoet de inventarisatie aan de eisen gesteld in ISO14064-1
- ✓ Zijn de juiste gegevens gebruikt bij het opstellen van de CO₂-footprint (steekproefsgewijs facturen en verbruik gegevens met elkaar vergelijken)
- ✓ Aan welk niveau van de CO₂-Prestatieladder wordt er voldaan

Aanbevelingen uit de audits worden meegenomen in het jaarplan ter verbetering van het systeem.

4.7.2 Externe audits

Jaarlijks wordt Istimewa Elektro B.V. door een externe auditor onderzocht of zij voldoet aan de eisen van de CO₂-prestatieladder voor het niveau waarvoor Istimewa Elektro B.V. is gecertificeerd.

4.7.3 Directiebeoordeling

Jaarlijks vindt er een beoordeling plaats door de directie van het kwaliteitsmanagementsysteem op geschiktheid, passendheid en doelmatigheid. Hier wordt een rapportage van gemaakt, dat dienstdoet als kwaliteitsregistratie. De output van de management review is een jaarplan met daarin vermelde doelstellingen en/of verbeteringen voor het nieuwe jaar.

4.7.4 Feedback

Aan de hand van de input uit de vorige fases en het evaluatierapport van de management review kunnen doelstellingen, indien noodzakelijk worden bijgesteld en kunnen er vervolgtacties worden uitgezet om de verbeteringen te realiseren. Dit is nodig om continue verbetering van het kwaliteitsmanagementsysteem te bevorderen. De

terugkoppeling van de uitkomsten wordt zowel mondeling als schriftelijk naar betrokkenen verzorgd. Zij dragen zorg voor het nemen van corrigerende/preventieve maatregelen binnen hun eigen organisatieonderdeel.

5 | Stuurcyclus

Het CO₂-beleid kent cycli van een half jaar, waarin de volgende zaken geïnventariseerd worden:

- ✓ De gegevens voor de CO₂-footprint verzameld worden;
- ✓ Beoordeeld wordt of de emissiefactoren nog actueel zijn;
- ✓ Er significante veranderingen in het bedrijf zijn welke een impact op de footprint kunnen hebben;
- ✓ Beoordeeld wordt of herberekening van emissies van voorgaande jaren vanwege deze veranderingen nodig is;
- ✓ De voortgang van de CO₂-reductie en behalen van de doelstelling bepaald wordt.

Vervolgens wordt beoordeeld of sturing op de doelstelling en maatregelen nodig is, in de vorm van het aanscherpen van de doelstelling wanneer deze (te) eenvoudig behaald wordt, of in de vorm van het nemen van extra maatregelen wanneer bepaalde maatregelen niet mogelijk bleken te zijn en de doelstelling niet gehaald dreigt te worden. Hierover wordt vervolgens intern en extern gecommuniceerd. Daarnaast wordt de nuttige toepassing van het sector- of keteninitiatief in de afgelopen periode geëvalueerd. Hieronder is een zogenoemde PDCA-cyclus weergegeven, waarin de verschillende fasen van het CO₂-reductiebeleid zijn weergegeven.

6 | Communicatieplan

In dit deel van het document wordt aangegeven op welke momenten er wordt gecommuniceerd over het CO₂-reductiesysteem van Istimewa Elektro B.V..

6.1 Externe belanghebbenden

Hieronder worden de externe belanghebbenden opgenoemd. Dit zijn partijen die belang hebben bij reductie van energie en van de meest materiële CO₂-emissies. Tevens zijn het potentiële partners om mee samen te werken aan CO₂-reductie. Communicatie aan de externe belanghebbenden vindt plaats via de website van Istimewa Elektro B.V. en via externe mailing.

Externe belanghebbenden	Belang CO ₂ -beleid & kennisniveau
Waterschappen	Streeft naar CO ₂ -reductie middels gunningcriteria in aanbestedingen. Gemiddelde kennis van CO ₂ -reductie. Het eigen CO ₂ -reductiebeleid is vormgegeven volgens Klimaatmonitor Waterschappen, dus vooral de praktische kennis van de Prestatieladder ontbreekt.
Gemeente Rotterdam	Streeft naar CO ₂ -reductie middels gunningcriteria in aanbestedingen. Voert een Duurzaamheids- en CO ₂ -reductiebeleid via de Rotterdamse Klimaat Alliantie. Gemiddelde kennis van CO ₂ -reductie. Vooral de praktische kennis van de Prestatieladder ontbreekt.
Gemeente Delft	Streeft naar CO ₂ -reductie middels gunningcriteria in aanbestedingen. Voert een Duurzaamheids- en CO ₂ -reductiebeleid. Gemiddelde kennis van CO ₂ -reductie. Vooral de praktische kennis van de Prestatieladder ontbreekt.
Gemeente Bergen op Zoom	Streeft naar CO ₂ -reductie middels gunningcriteria in aanbestedingen. Voert zelf geen CO ₂ -reductiebeleid. Vooral praktische kennis ontbreekt.
VolkerWessels Infra, Mourik	Sommige partners hanteren ook niveau 5 op de CO ₂ -Prestatieladder (Mourik), waar andere partners nog geen certificaten hebben die CO ₂ -beleid aantonen.
Technische Unie	Technische Unie stelt jaarlijks haar CO ₂ -footprint op en laat deze verifiëren. Heeft verder geen certificaat op de CO ₂ -Prestatieladder, dus vooral de praktische kennis van een CO ₂ -reductiebeleid ontbreekt.
Valmont, Eszet	Bezit een certificaat van de CO ₂ -Prestatieladder op niveau 3. Heeft hierdoor inzicht in de eigen uitstoot.
Rijkswaterstaat	Streeft naar CO ₂ -reductie middels gunningcriteria in aanbestedingen. Rijkswaterstaat heeft als uitvoeringsorganisatie van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat als eerste

	overheidsorganisatie niveau 4 op de CO ₂ -Prestatieladder bereikt.
--	---

6.2 Interne belanghebbenden

Interne belanghebbenden zijn de medewerkers en het management van Istimewa Elektro B.V.. Deze zullen op de hoogte gehouden worden via nieuwsberichten. Het management zal daarnaast betrokken zijn bij de besluitvorming van de te nemen reductiemaatregelen, de voortgang van de CO₂-reductie en overige hoofdzaken van het CO₂-reductiebeleid.

6.3 Projecten met gunningvoordeel

Communicatie over het CO₂-beleid van Istimewa Elektro B.V. betreft niet alleen het beleid van het bedrijf als geheel, maar ook het beleid ten aanzien van projecten die aangenomen zijn met gunningvoordeel. Bij deze projecten zal specifiek gecommuniceerd worden over de CO₂-uitstoot van het project als ook over de doelstelling en de voortgang in CO₂-reductie. Dit zal hoofdzakelijk gebeuren via de algemene communicatieberichten van het bedrijf. Waar nodig wordt dit aangevuld met communicatie via het werkoverleg van het project.

6.3.1 Project bediencentrale Maasbracht en hieraan gerelateerde bedieningen

Op dit moment voert Istimewa Elektro B.V. een project met gunningvoordeel uit; zoals terug te vinden is in alinea 2.3 van dit document.

Externe belanghebbenden voor dit project zijn opgenomen in de tabel met externe belanghebbenden van het bedrijf. Interne belanghebbenden zijn de medewerkers van Istimewa Elektro B.V. en de projectleiding.

6.4 Communicatieplan

WAT (Boodschap)	WIE (uitvoerders)	HOE (Middelen)	DOEL- GROEP	WANNEER (frequentie)	WAAROM (doelstelling)
CO₂-footprint van bedrijf en projecten met gunningvoordeel	Verantwoordelijke CO ₂ -reductie	Overleggen, nieuwsbrieven en toolbox	Intern	Halfjaarlijks	Bewustwording van de CO ₂ -footprint intern vergroten
CO₂-footprint van bedrijf en projecten met gunningvoordeel	Verantwoordelijke CO ₂ -reductie	Website	Extern	Halfjaarlijks	Bewustwording van de footprint onder externe partijen vergroten
CO₂-reductiedoelstellingen + voortgang en maatregelen voor bedrijf en projecten met gunningvoordeel	Verantwoordelijke CO ₂ -reductie	Overleggen, nieuwsbrieven en toolbox	Intern	Halfjaarlijks	Bewustwording van de doelstelling en maatregelen onder medewerkers vergroten
CO₂-reductiedoelstellingen + voortgang en maatregelen voor bedrijf en projecten met gunningvoordeel	Verantwoordelijke CO ₂ -reductie	Website	Extern	Halfjaarlijks	Bekendheid van de doelstelling en maatregelen onder externe partijen vergroten
Mogelijkheden voor individuele bijdrage, huidig energiegebruik en trends binnen het bedrijf en projecten	Verantwoordelijke CO ₂ -reductie	Overleggen, nieuwsbrieven en toolbox	Intern	Halfjaarlijks	Betrokkenheid medewerkers stimuleren en medewerkers aanzetten tot CO ₂ -reductie
Communicatieberichten	Verantwoordelijke CO ₂ -reductie	Website	Extern	Halfjaarlijks	Betrokkenheid externe belanghebbenden stimuleren
Website updaten	Verantwoordelijke CO ₂ -reductie	Website	Extern	Halfjaarlijks	Documenten updaten
Publicatieplicht SKAO	Verantwoordelijke CO ₂ -reductie	Website SKAO	SKAO	Jaarlijks	Publiceren van documentatie behorende bij eis 3.D.1 en jaarlijks updaten maatregelenlijst

6.5 Website

Op de website van Istimewa Elektro B.V. is een pagina ingericht over het CO₂-reductiebeleid van het bedrijf. Op deze pagina wordt de nodige informatie over het CO₂-beleid weergegeven en zijn de laatste versies van de documenten terug te vinden.

6.5.1 Tekstuele informatie

Op de CO₂-Prestatieladder pagina op de website bevindt zich te allen tijde up-to-date informatie over:

- ✓ Het CO₂-reductiebeleid;
- ✓ De CO₂-footprint;
- ✓ De CO₂-reductiedoelstellingen (en de voortgang hiervan);
- ✓ De CO₂-reductiesubdoelstellingen (en de voortgang hiervan);
- ✓ De CO₂-reductiemaatregelen (en de voortgang hiervan);
- ✓ Acties en initiatieven waarvan Istimewa Elektro B.V. deelnemer of oprichter is;
- ✓ Een verwijzing naar de bedrijfspagina op de website van de SKAO;

De voortgang zal beschreven worden middels het publiceren van de halfjaarlijkse communicatieberichten. Om daadwerkelijk transparant te kunnen zijn over deze voortgang, zullen de communicatieberichten minimaal twee jaar op de website zichtbaar blijven.

6.5.2 Gedeelde documenten

Tevens bevinden zich op deze pagina te allen tijde de meest actuele versies van onderstaande documenten (te downloaden als PDF).

- ✓ Communicatiebericht (eis 3.C.1)
- ✓ Het CO₂-Reductieplan (eis 3.B.1 & 3.D.1)
- ✓ Het CO₂-Managementplan (eis 2.C.3 & 3.B.2)
- ✓ Certificaat CO₂-Prestatieladder

6.5.3 Website SKAO

Op de website van de SKAO bevinden zich te allen tijde de meest actuele versies van onderstaande documenten:

- ✓ Actieve deelname initiatieven (eis 3.D.1)
- ✓ Ingevulde maatregelenlijst
- ✓ Meest materiële scope 3 emissies (eis 4.A.1_2)
- ✓ Ontwikkelingsproject (eis 4.D.1)
- ✓ Sector-breed CO₂-emissie-reductieprogramma (eis 5.D.3)

Op de website van de SKAO dient elk document een PDF te zijn met vermelding van een versienummer, een handtekening van de autoriserende verantwoordelijke manager en de autorisatiedatum.

Colofon

Auteur(s)	Cleo Bout, De Duurzame Adviseurs
Kenmerk	CO ₂ -Managementplan
Datum	28-06-2019
Versie	2.0
Verantwoordelijke manager	Erwin van den Broek

Handtekening autoriserend verantwoordelijk manager:

A handwritten signature in blue ink is positioned over a horizontal dashed line. The signature is stylized and appears to be the initials 'EVB'.